

Vadovų darbotvarkė

2017 m. gruodžio mėn.

Ekonominė ir pinigų sąjunga

Artėjantis Euro zonos aukščiausiojo lygio susitikimas labai skirsis nuo ankstesnių susitikimų. Nėra krizės, kurią reikia valdyti. Šiandien euro zonos ekonomika turėtų augti greičiausiu tempu per dešimtmetį. Bendras darbo vietų skaičius išaugo iki rekordinio dydžio, o nedarbo lygis yra žemiausias per aštuonerius metus. Valdžios sektoriaus deficitas sumažėjo ir grįžo pasitikėjimas mūsų ekonomika. Visa tai įvyko dėl daugelio priemonių, kurių per praėjusius dešimt metų ėmėmės tiek nacionaliniu, tiek ES lygmenimis, kad būtų padidintas mūsų šalių ekonomikos konkurencingumas ir sustiprintas euro zonos atsparumas.

Pagerėjus ekonominei padėčiai galime aptarti laukiančius iššūkius ir būsimų krizių sprendimo būdus, atsižvelgdami į tai, kad daugelis galimų pavojų yra išoriniai ir būdingi ne Europai: geopolitinė įtampa visame pasaulyje, išaugęs protekcionizmas, galimas Kinijos ekonomikos vystymosi sulėtėjimas, padidėjęs rizikos vengimas finansų rinkose augant visuotinėms palūkanų normoms ir netikėtai pradėjus koreguoti valiutų kursus. Būtent šiame kontekste turėtume svarstyti galimybes stiprinti ekonominę ir pinigų sąjungą (EPS).

Todėl kyla strateginis klausimas, kaip užtikrinti, kad mes – valstybės narės ir visa pinigų sąjunga – turėtume tinkamų priemonių galimiams sukrėtimams įveikti. **Gruodžio mėn. Euro zonos aukščiausiojo lygio susitikimas – tai pirmoji galimybė spręsti šį klausimą, ir jis turėtų padėti pagrindą vadovams priimti sprendimus kitais metais.**

Romos deklaracija įrodo mūsų tvirtą įsipareigojimą dirbti, kad būtų sukurta EPS. 2015 m. birželio mėn. penkių pirmininkų pranešime pateiktas išsamių pasiūlymų dėl reformų rinkinys. Vis dėlto, nors bendrai sutariama dėl bendro tikslo, **valstybių narių nuomonės dėl to, ką reikia padaryti ir kokio skubumo yra ši užduotis, skiriasi.** Nėra rinkos spaudimo, todėl susilpnėjo bendra politinė valia toliau daryti pažangą.

Aukščiausiojo lygio susitikime vadovų bus parašyta nurodyti, kuriam tolesnio EPS stiprinimo būdui jie teikia pirmenybę. **Vis dėlto nėra abejonių, kad pirmasis objektyvus išbandymas bus bankų sąjungos sukūrimas, kuris yra įmanomas ir būtinas. Jei šioje srityje nebus padaryta reikšmingos pažangos, bus labai sunku toliau daryti pažangą įgyvendinant platesnio užmojo idėjas.**

Rengdamasi mūsų diskusijoms Euro grupė išnagrinėjo tam tikras idėjas, dėl kurių nuomonės iš esmės sutapo, kad reikia:

- užtikrinti **Bendro pertvarkymo fondo bendros finansinio stabilumo stiprinimo priemonės** veikimą, galbūt atidarant kredito liniją iš Europos stabilumo mechanizmo;
- toliau plėtoti Europos stabilumo mechanizmą, kuris galbūt taptų vadinamuoju **Europos valiutos fondu**. Tai turėtų būti suderinta su darbu, vykdomu bendros finansinio stabilumo stiprinimo priemonės srityje;
- toliau plėtoti 2016 m. birželio mėn. ECOFIN tarybos veiksmų gaires siekiant baigti kurti bankų sąjungą, detalizuojant pažangos, kuri turi būti padaryta rizikos mažinimo ir rizikos pasidalijimo srityse, kriterijus ir tvarkaraščius, įskaitant laipsnišką **Europos indėlių garantijų sistemos** įdiegimą.

Vis dėlto diskusijose nuomonės iš esmės nesutapo dėl tam tikrų kitų klausimų:

- **fiskalinių taisyklių** modernizavimo siekiant supaprastinti esamą sistemą arba sugriežtinti jų įgyvendinimą ar vykdymo užtikrinimą;
- euro zonos **fiskalinio pajėgumo** nustatymo, be kita ko, stabilizavimo tikslais;
- **Europos ekonomikos ir finansų ministro**, kurio vaidmuo dar turi būti apibrėžtas, pareigybės sukūrimo.

Vadovų prašoma nurodyti, ar jie sutinka, kad:

- **atitinkamai Euro grupė / ECOFIN taryba būtų įgaliota tęsti darbą pirmiau nurodytais klausimais, pirmenybę teikiant tiems klausimams, dėl kurių nuomonės labiausiai sutampa;**
- **šie klausimai būtų vėl nagrinėjami 2018 m. birželio mėn. siekiant priimti pirmuosius sprendimus.**